

MILJØGODKENDELSE
AF HUSDYRBRUGET
DEMSTRUPVEJ 42A,
8970 HAVNDAL

Registreringsblad - Miljøgodkendelse

Hovedmatrikelnr.	1a Demstrup HGD., Råby
Cvr. nr.	30553713
Ejer af landbruget og driftsansvarlig	Demstrup Hovedgaard A/S
Ansøger	Demstrup Hovedgaard A/S
Godkendelsesbetegnelse	§ 16a: IE svinebrug > 2.000 stipladser til fedesvin (over 30 kg)
Tilsynsmyndighed:	Randers Kommune
Sagsnummer	09.17.19-P19-1-18
Sagsbehandler	Anni Nielsen
Godkendelses dato	[F11 - dato]

Indhold

Registreringsblad - Miljøgodkendelse.....	2
Resumé	5
Generelle forhold.....	5
Vilkår for godkendelse	8
Generelt	8
Anlæg.....	8
Bygningsudformning og placering	8
Beplantning.....	8
Produktionsareal og staldindretning	8
Ventilation	9
Biologisk luftrensningsanlæg	10
Gødningsopbevaring og -håndtering	10
Lugt	11
Støj.....	11
Fluebekæmpelse.....	12
Råvarer og hjælpestoffer	12
Affald.....	13
Ophør	13
Egenkontrol.....	13
KOMMUNENS VURDERING.....	14
Bedste tilgængelige teknik (BAT)	15
Placering	19
Natur	20
Lugt	22
Støv	27
Støj.....	27
Rystelser.....	28
Transport/vejforhold	28
Lys	29
Fluer og skadedyr.....	29
Afstandskrav	30
Restvand / overfladevand.....	32

Råvarer og hjælpestoffer	32
Affald.....	33
Ophør	33
Offentliggørelse	34
Offentliggørelse af ansøgningen	34
Partshøring.....	34
Offentliggørelse af godkendelsen	35
Klagevejledning	35
Bilag:	36

Udskast

Resumé

Husdyrbruget har ansøgt om miljøgodkendelse af en smågrise- og slagtesvineproduktion.

Denne miljøgodkendelse omhandler godkendelse efter stipladsmodellen. Der godkendes et produktionsareal på 5.730 m² i eksisterende staldbygninger og 4 eksisterende gyllebeholdere med et samlet overfladeareal på 3.988 m² (se situationsplan bilag 1). Der etableres således ikke nye anlæg på husdyrbruget.

I forbindelse med udvidelse af produktionen i 2018 blev der etableret et luftrensingsanlæg for at sikre overholdelse af lugtgenekriterierne ved beboelser nord for husdyrbruget. Efterfølgende har Miljøstyrelsen revideret testresultaterne for luftrensingsanlægget, hvor effekten af luftrensningen er reduceret. Placering af luftrensingsanlægget er desuden ændret i forhold til miljøgodkendelsen fra den 12. august 2016. Disse forhold lovliggøres med denne miljøgodkendelse.

Miljøgodkendelse efter stipladsmodellen betyder, at der må produceres det antal slagtesvin og smågrise, der efter dyrevelfærdsreglerne kan være på produktionsarealet.

Husdyrbruget har flere end 2.000 stipladser til fedesvin (over 30 kg) og er derfor omfattet af IE-direktivet. For IE-husdyrbrug gælder en række særregler udover vilkår i denne miljøgodkendelse.

Miljøgodkendelsen stiller bl.a. vilkår om stalddtype, dyretype og produktionsarealer. Der er endvidere stillet vilkår, der skal forebygge lugt, støj- og fluegener.

På baggrund af de stillede vilkår i miljøgodkendelsen, særregler for IE-brug og de generelle regler for husdyrbrug vurderer Randers Kommune, at husdyrbruget ikke vil give anledning til uacceptable påvirkninger af omgivelserne, og at husdyrbruget vil kunne drives uden væsentlige gener for omgivelserne, når driften sker i overensstemmelse med disse regler.

Generelle forhold

Randers Kommune godkender i henhold til § 16a, stk. 2 i Husdyrbrugloven¹ svinebruget Demstrupvej 42A, 8970 Havndal. Godkendelsen gives på betingelse af, at de nærmere fastsatte vilkår i miljøgodkendelsen overholdes.

Vilkårene i godkendelsen er som hovedregel kun stillet for de punkter, hvor tilsynsmyndigheden vurderer, at kravene skal være mere vidtgående end de generelle bestemmelser. Øvrig lovgivning - f.eks. den til enhver tid gældende

¹ Lovbekendtgørelse nr. 520 af 1. maj 2019 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v.

Godkendelsesbekendtgørelse², Husdyrgødningsbekendtgørelse³ og Gødningsanvendelsesbekendtgørelse⁴ skal også overholdes og særlig bemærkes:

- At en godkendelse efter Husdyrlovens § 16 a, stk. 2 og 4 skal revurderes, når EU-Kommissionen offentliggør en ny BAT-konklusion.
- At IE-husdyrbrug skal have et miljøledelsessystem, jf. § 51 i Godkendelsesbekendtgørelsen.
- At IE-husdyrbrug skal oplære personale, jf. § 52 i Godkendelsesbekendtgørelsen.
- At IE-husdyrbrug skal udarbejde og følge en plan for regelmæssig kontrol, reparation, vedligeholdelse og beredskab, jf. § 53 i Godkendelsesbekendtgørelsen.
- At IE-husdyrbrug skal opfylde fodringskrav og anvende teknikker for reducere den samlede mængde kvælstof og fosfor, jf. § 55 i Godkendelsesbekendtgørelsen.
- At IE-husdyrbrug skal anvende energieffektiv belysning, jf. § 56 i Godkendelsesbekendtgørelsen.
- At IE-husdyrbrug skal reducere støvemissioner fra staldanlæg, jf. § 57 i Godkendelsesbekendtgørelsen.
- At IE-brug straks underretter kommunen ved manglende overholdelse af vilkår og krav, jf. § 58 i Godkendelsesbekendtgørelsen.
- At IE-brug årligt skal indsende informationer til kommunen, jf. § 59 i Godkendelsesbekendtgørelsen.
- At der på arealer hvor der kortvarigt er dyr, men som ikke medregnes som produktionsareal, skal foretages effektiv rengøring efter endt ophold (eks. udleveringsrum og service- og gangarealer m.v.), jf. § 47 i Godkendelsesbekendtgørelsen.

Ud over miljøgodkendelsens vilkår og de generelle regler, skal driftsansvarlige desuden være opmærksom på følgende:

- At grundlaget for godkendelsen er den sidst indsendte ansøgning, skema nr. 208912, version 8.

² Bekendtgørelse nr. 1089 af 16. oktober 2024 om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug.

³ Bekendtgørelse nr. 2243 af 29. november 2021 om miljøregulering af dyrehold og om opbevaring af gødning.

⁴ Bekendtgørelse nr. 1025 af 30. juni 2023 om jordbrugsvirksomheders anvendelse af gødning.

- At ændring, etablering, eller renovering af bygninger, pladser, siloer, opbevaringstanke. m.v. i forhold til sidst indsendte ansøgning skal anmeldes til kommunen.
- At øvrige fornødne godkendelser eller tilladelser skal indhentes separat, herunder byggetilladelse samt udlednings- og nedsivningstilladelse til regnvand.
- At der er en udnyttelsesfrist på 6 år fra, godkendelsen er meddelt.
- At godkendelsen betragtes som udnyttet når evt. byggeri er afsluttet, samt ved enhver ændring, som er i overensstemmelse med godkendelsen, dvs. både ved hel og delvis udnyttelse af godkendelsen.
- At alle vilkår er gældende fra det tidspunkt, godkendelsen er udnyttet, medmindre andet er angivet.
- At godkendelsen eller dele heraf til hver en tid kan bortfalde, hvis den ikke har været udnyttet i en sammenhængende periode på 3 år.
- At første revurdering af miljøgodkendelsen skal foretages 8 år efter godkendelsens dato. Herefter vil godkendelsen blive taget op til revurdering mindst hvert 10. år.

Vilkår for godkendelse

Generelt

1. Husdyrbrugets indretning og drift skal miljømæssigt være i overensstemmelse med de oplysninger, der ligger til grund for godkendelsen, dog med de eventuelle ændringer der fremgår af vilkårene.

Anlæg

Bygningsudformning og placering

2. Bygningsflader og tage må ikke udføres i reflekterende materialer. Farver på bygningsdele og tage skal være dæmpede og svare til eksisterende stalde.
3. Der må ikke opsættes reklamer på nogen af bygningsdelene.

Beplantning

4. Der skal være et sammenhængende slørende beplantning nord, syd og øst om det samlede produktionsanlæg i form af et 3 - 5-rækket læhegn. Beplantningen skal bestå af løvtræarter og buske, der er naturligt hjemmehørende i området.
5. Beplantningen skal vedligeholdes i fornødent omfang, herunder ved eventuel gentilplantning.

Produktionsareal og staldindretning

6. Den maksimale størrelse og fordeling af produktionsarealer og staldsystemer skal være i overensstemmelse med tabel 1 og stald-tegninger, bilag 2:

Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Staldsystem	Produktionsareal (m ²)
Sl.svinestald_1	2.863	Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	1.737
		Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 – 49 % fast gulv	348
Lille stald sl.svin	2.626	Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 – 49 % fast gulv	1.650
Stor stald sl.svin	2.826	Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 – 49 % fast gulv	1.925
Klimacontainer	77	Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	70

Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Staldsystem	Produktionsareal (m ²)
Samlet produktionsareal			5.730

Tabel 1: Fordeling af staldsystemer/produktionsarealer i de enkelte stalde

- Der skal opretholdes en god staldhygiejne. Det skal bl.a. sikres, at foderarealer holdes tørre, at dyrene holdes rene, at støv og smudsbelægning i stalderne fjernes, og at fodringssystemer holdes rene.

Ventilation

- Ventilationsanlæg skal drives i overensstemmelse med oplysningerne i OML-beregningen (bilag 4), OML-notat (bilag 5) og notat som beskriver luftrensingsanlæg og ventilation (bilag 6)
- Ventilationsafkastene skal være placeret som angivet i OML-beregningen i bilag 4.
- Alle ventilationsafkast på stalderne, "sl.svinestald_1", "lille stald sl-svin" og "stor stald sl.svin" skal være forsynet med miljøkryds.
- Alle ventilationsafkastenes indre diameter på stalderne, "sl.svinestald_1", "lille stald sl-svin" og "stor stald sl.svin" skal maksimalt være 0,65 m.
- Ventilationsafkastenes indre diameter på stalden, "klimacontainer" skal maksimalt være 0,40 m.
- Alle ventilationsafkast skal være uden konus.
- Alle ventilationsafkast på stalden, "lille stald sl-svin" skal være mindst 6,5 m over terræn.
- Alle ventilationsafkast på "stor stald sl.svin" skal være mindst 6,0 m over terræn.
- Alle ventilationsafkast på stalden, "sl.svinestald_1" skal være mindst 9,9 m over terræn.
- Begge ventilationsafkast på stalden, "klimacontainer" skal være mindst 2,5 m over terræn.
- Vilkårene 8 – 17 skal være opfyldt senest den 1. juni 2025, og dokumentation herfor skal være Randers Kommune i hænde senest den 1. juli 2025.
- Stalden, "sl.svinestald_1" skal være indrettet med punktudsugning i alle sektioner.

20. Punktudsugningens udsugningsåbninger skal være placeret under lejearealet, således at det vil medvirke til at luften under spaltegulvet strømmer mod punktudsugningen,

Biologisk luftrensningsanlæg

21. Afkastluft fra punktudsugning i stalden, Sl.svinestald_1 skal tilsluttes et biologisk luftrensning, Farm AirClean Bio Flex 2-stage.
22. Luftrensningsanlægget skal drives i overensstemmelse med oplysningerne i OML-beregningen (bilag 4), OML-notat (bilag 5) og notat som beskriver luftrensningsanlæg og ventilation (bilag 6)
23. Luftrensningsanlægget skal forsynes med differenstrykmåler, vandmåler samt ledningsevne sensor. Ledningsevne sensoren skal være placeret i bundkar til filter 2.
24. Ventilationssystemet skal være dimensioneret til at luftrensningsanlægget behandler 32.400 m³ luft pr. time, hvor 32.400 m³ luft pr. time svarer til 10 % af den maksimale dimensionerede ventilationskapacitet fra stalden, "sl.svinestald_1".
25. Luftrensningsanlægget skal være i drift året rundt med forbehold for mindre driftsstop i forbindelse med rengøring, vedligehold og serviceeftersyn.
26. Luftrensningsanlæggets ledningsevne skal være indstillet i henhold til SKOVs anbefalinger og ikke overstige 6 mS/cm i bundkar ved filter 2.
27. Tryktabet over luftrensningsanlægget bør ikke overstige 75 Pascal (Pa).
28. Luftrensningsanlægget skal fjerne minimum 55 % ammoniak og 43 % lugt fra ventilationsluften, der føres gennem rensningsanlægget.
29. Luftrensningsanlægget skal vedligeholdes i overensstemmelse med producentens vejledning. Producentens vejledning skal opbevares på husdyrbruget.

Gødningsopbevaring og -håndtering

30. Det samlede overfladeareal på husdyrbrugets beholdere til flydende husdyrgødning må ikke overstige 3.988 m².
31. Gyllebeholderne skal have fast overdækning i form af teltoverdækning med indvendigt skørt.
32. Åbning af teltdugene må kun ske i forbindelse med omrøring, tømning og udbringning af gylle.

33. Skader på teltoverdækningerne skal repareres inden for en uge efter skadens opståen.
34. Såfremt en skade ikke kan repareres inden for en uge, skal der indgås aftale om reparation inden to hverdage efter skadens opståen. Tilsynsmyndigheden underrettes straks herom.
35. I forbindelse med påfyldning af gyllevogn må der ikke spildes flydende husdyrgødning på jorden, således at der er fare for forurening af jord, grundvand, vandløb eller dræn.
36. Ved omlæsning til gyllevogn skal der anvendes gyllevogn med påmonteret kran, som svinger ind over tanken. Omlæsning til gyllevogn må ikke ske med fastmonteret pumpe eller tømmes med traktorpumpe el.lign., medmindre det sker på en tæt, befæstet påfyldningsplads med fald mod afløb til pumpebrønd el.lign.
37. Husdyrbruget skal altid have en opbevaringskapacitet for flydende husdyrgødning inkl. vand fra befæstede arealer, svarende til mindst 9 måneders produktion. Opbevaringskapaciteten kan fx også opfyldes ved skriftlig aftale om opbevaring på anden ejendom.
38. Udslusning af gylle fra stald til gyllebeholder må kun finde sted på hverdage og inden for normal arbejdstid.

Lugt

39. Såfremt der efter kommunens vurdering opstår væsentlige lugtgener, der skønnes at være større, end der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen, kan kommunen meddele påbud om, at der skal indgives og gennemføres projekt for afhjælpende foranstaltninger.

Støj

40. Husdyrbrugets bidrag til det udendørs støjniveau målt ved nabobeboelse i det åbne land må i intet punkt overstige følgende grænseværdier:

	Tidsinterval	Grænseværdi	Midlingstid
Hverdage	Kl. 07.00-18.00	55 dB(A)	8 timer
Lørdage	Kl. 07.00-14.00	55 dB(A)	7 timer
Lørdage	Kl. 14.00-18.00	45 dB(A)	4 timer
Søn- og helligdage	Kl. 07.00-18.00	45 dB(A)	8 timer

Aften	Kl. 18.00-22.00	45 dB(A)	1 time
Nat	Kl. 22.00-07.00	40 dB(A)	½ time

Tabel 2: Grænseværdier for støj

Støjbelastningen er det ækvivalente, korrigerede støjniveau i dB(A) målt eller beregnet i punkter 1,5 m over terræn. Referencetiden er det mest støjbelastede tidsrum i perioden. Støjens maksimalværdi må om natten ikke overstige 55 dB(A) ved boliger.

Brugen af landbrugsredskaber i marken er undtaget fra støjgrænserne.

Såfremt kommunen får begrundet mistanke om, at vilkårene om støjgrænser ikke er overholdt, forlanges det, at husdyrbruget foretager de nødvendige tiltag og efterfølgende fremsender dokumentation for, at støjgrænserne ikke er overskredet. Udgifterne hertil afholdes af husdyrbruget.

Dokumentationen skal ske i form af målinger og/eller beregninger foretaget i en periode, hvor husdyrbrugets støj under normale forhold er maksimal. Dokumentation vedrørende støj skal udføres efter gældende vejledninger fra Miljøstyrelsen, pt. nr. 5/1984, *Målinger af ekstern støj* og nr. 5/1993, *Beregning af ekstern støj fra virksomheder* eller Orientering nr. 9/1997.

Måling og beregning skal udføres af et målefirma, der er akkrediteret eller en person, der er certificeret til "miljømålinger – ekstern støj".

Fluebekæmpelse

- Der skal på ejendommen foretages en effektiv fluebekæmpelse og forebyggende foranstaltninger mod fluer. Fluebekæmpelse skal ske i overensstemmelse med de til enhver tid nyeste [retningslinjer for fluebekæmpelse](#).

Råvarer og hjælpestoffer

- Vandforbruget skal minimeres, hvor det er muligt. For at gøre det målbart, skal vandforbruget aflæses og registreres i driftsjournal mindst en gang i kvartalet.
- Tankning af brændstof skal til enhver tid ske på en plads med fast og tæt bund uden afløb. Tankning skal ske under opsyn.
- Spild af olie skal kunne observeres og opsamles med kattegrus eller andet olieabsorberende materiale.
- Opbevaring og håndtering af råvarer, kemikalier og sprøjtemidler må ikke medføre forurening eller risiko for forurening af omgivelserne, herunder jord, overfladevand, grundvand, luft eller kloak.

Affald

46. Dokumentation for korrekt bortskaffelse af affald skal gemmes i 5 år og være tilgængelig for tilsynsmyndigheden.

Ophør

47. Ved ophør af husdyrproduktionen skal der træffes de nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare og for at bringe stedet i en miljømæssig forsvarlig tilstand. F.eks. skal der ske en fuldstændig tømning af husdyrgødning i stalde, gyllebeholdere mv. og ske bortskaffelse af fodermidler, døde dyr og medicin.

Egenkontrol

48. Der skal føres en logbog for luftrensningsanlægget, hvori følgende registreres:
49. Ledningsevnen (som minimum på timebasis). Registreres løbende i Bioflex styring DOL356.
50. Luftrensningsanlæggets driftstid. Registreres løbende i Bioflex styring DOL356.
51. Månedlige målinger af vandforbruget og tryktabet. Registreres løbende i Bioflex styring DOL356.
52. Tidspunkter for rengøring/skiftning af filtre. Manuel logbog.
53. Enhver form for driftsstop med angivelse af årsag og varighed. Manuel logbog.
54. Der skal indgås en skriftlig aftale med producenten / leverandøren om serviceeftersyn af luftrensningsanlægget. Luftrensningsanlægget skal kontrolleres af producenten / leverandøren mindst hver fjerde måned. Kalibrering af ledningsevne sensoren skal foretages mindst én gang årligt. Serviceaftalen skal opbevares på husdyrbruget.
55. Tilsynsmyndigheden skal underrettes, såfremt luftrensningsanlægget er ude af drift i en periode på mere end 7 dage.
56. Logbogen / den elektroniske registrering af data, kontrolrapporter samt dokumentation for kalibrering af ledningsevne sensoren skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

KOMMUNENS VURDERING

Der er ansøgt om godkendelse af et produktionsareal på 5.730 m² i eksisterende staldbygninger og 4 eksisterende gyllebeholdere med et samlet overfladeareal på 3.988 m² (se situationsplan bilag 1).

I forbindelse med udvidelse af produktionen i 2018 blev der etableret et luftrensingsanlæg for at sikre overholdelse af lugtgenekriterierne ved beboelser nord for husdyrbruget. Efterfølgende har Miljøstyrelsen revideret testresultaterne for luftrensingsanlægget, hvor effekten af luftrensningen er reduceret. Placering af luftrensingsanlægget er desuden ændret i forhold til miljøgodkendelsen fra den 12. august 2016. Disse forhold lovliggøres med denne miljøgodkendelse og der gives mulighed for den fleksibilitet, der ligger i at komme over på stipladsmodellen.

Anvendelse af en mindre klimastald lovliggøres også med denne miljøgodkendelse. Der etableres ikke nye bygninger.

Husdyrbruget har ansøgt om flere end 2.000 stipladser til fedesvin (over 30 kg) og er derfor omfattet af IE-direktivet. Det er oplyst, at produktionen forventes at bestå af 27.000 smågrise og 27.000 slagtesvin. I CHR (Centrale Husdyr Register) er antallet af stipladser oplyst til 4.000 stipladser til smågrise og 4.000 stipladser til svin over 30 kg.

Husdyrbrugets produktionsrettighed er tidligere fastlagt i miljøgodkendelse efter § 12 i Husdyrbrugloven fra den 24. august 2011 og to tillæg til miljøgodkendelsen fra den 12. august 2016 og den 26. juni 2017.

Produktionen har tidligere været drevet som FRATS, hvor der har været smågrise og slagtesvin i alle stalde. Produktionen er ændret således smågrisene og slagtesvinene er adskilt med ren slagtesvineproduktion i to af stalde.

Husdyrbrugets emission af ammoniak beregnes ud fra størrelsen af produktionsarealet i stalde, samt overfladearealet af husdyrbrugets lagre af gødning. Husdyrbrugets emission af lugt beregnes alene ud fra størrelsen af produktionsarealet i stalde. Produktionsarealet er det areal i stalde, hvor dyrene kan opholde sig og har mulighed for at afsætte gødning. Service- og gangarealer kan, men skal ikke medregnes. I den forbindelse har kommunen foretaget en vurdering af, hvilke arealer der skal medregnes i produktionsarealet (Godkendelsesbekendtgørelsens bilag 3, pkt. C).

Det bemærkes, at kommunen (jf. Godkendelsesbekendtgørelsens § 34 stk. 2) ved vurderingen skal inddrage alle etableringer, udvidelser og ændringer af husdyrbruget, der er godkendt eller afgjort efter anmeldelse inden for de seneste 8 år.

De to stalde, "lille stald sl.svin" og "stor stald sl.svin" og to af gyllebeholderne er uændrede, eksisterende anlæg opført for mere end 8 år siden. Disse anlæg indgår derfor både i 8-års drift og nu-drift. Stalden "sl.svinestald_1" og to gyllebeholdere er

etableret i 2017 og indgår derfor ikke i 8 års drift, men kun i nu-drift. Stalden "klimacontainer" indgår kun i ansøgt-drift, da den ikke tidligere været omfattet af miljøgodkendelse.

Ansøger har ikke produktion på andre ejendomme. Denne miljøgodkendelse omfatter derfor kun produktionen på denne ejendom.

Ansøgning om miljøgodkendelse skal bl.a. omfatte en miljøkonsekvensrapport, jf. § 4 i Godkendelsesbekendtgørelsen. Det er Randers Kommunes vurdering, at oplysninger og vurderinger i miljøkonsekvensrapporten lever op til kravene i Husdyrbrugloven. Miljøkonsekvensrapporten er vedlagt som bilag 3.

Bedste tilgængelige teknik (BAT)

Ansøger har i miljøkonsekvensrapporten redegjort for anvendelse af bedst tilgængelig teknik. Randers Kommune vurderer, at ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger for at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT), og at husdyrbruget med de generelle krav og de stillede vilkår i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne.

Kommunens vurderinger og bemærkninger

Ammoniak og staldindretning

I ansøgningssystemet, Husdyrgodkendelse.dk er der foretaget en beregning af det emissionsniveau (BAT-krav) for ammoniak, der er opnåeligt ved anvendelse af bedst tilgængelig teknologi. Der beregnes et samlet BAT-krav for husdyrbrugets anlæg (stalde og gødningslagre) ud fra emissionsfaktorerne i Godkendelsesbekendtgørelsens bilag 3.

Det samlede BAT-krav (inkl. lagre) er beregnet til 8.840 kg N/år. Husdyrbruget vurderes at leve op til det beregnede BAT-niveau, da husdyrbrugets samlede ammoniakfordampning er beregnet til 8.838 kg N/år, jf. ansøgningssystemet, Husdyrgodkendelse.dk.

Det er en forudsætning for ammoniakberegningerne, at stalden, "Sl.svinestald_1" er indrettet med gulvudsug tilsluttet et biologisk luftrensningsanlæg, hvor der minimum fjernes 55 % ammoniak og 43 % lugt fra ventilationsluften, der føres gennem rensningsanlægget. Desuden er det en forudsætning, at staldene er indrettet med de oplyste staldsystemer, og gyllebeholderne er forsynet med fast overdækning, at størrelsen og fordelingen af husdyrbrugets produktionsareal, samt areal af opbevaringslagre er i overensstemmelse med det oplyste. Der er stillet vilkår i overensstemmelse hermed.

Endelig er det en forudsætning, at der er en god staldhygiejne, hvilket også stilles som vilkår.

Ernæringsmæssig styring

I Godkendelsesbekendtgørelsen er der krav til IE-husdyrbrug om at reducere fosfor og kvælstofudskillelsen ved anvendelse af forskellige teknikker.

I miljøkonsekvensrapporten er der redegjort for, at der bl.a. anvendes fasefodring, og at der tilsættes fytase til foderet.

Randers Kommune vurderer, at der ikke er behov for at stille vilkår til fodringskrav.

Håndtering af foder (formaling, blanding og opbevaring)

I miljøkonsekvensrapporten er det oplyst, at der anvendes hjemmeblandet foder. Foderet opbevares i siloer i laden, hvorfra foderet føres til staldene.

Randers Kommune vurderer, at de generelle regler vedrørende opbevaring af foder svarer til den bedst tilgængelige opbevaringsteknik. Der stilles derfor ikke yderligere krav til håndtering af foder.

Opsamling og opbevaring af husdyrgødning

I miljøkonsekvensrapporten er der redegjort for opbevaring og håndtering af husdyrgødning. Husdyrbruget forventer at producere ca. 18.250 m³ gylle om året. Gyllen opbevares i ejendommens 4 gyllebeholdere på hver 4.000 m³ i alt 16.000 m³.

Randers Kommune vurderer, at de generelle regler vedrørende opbevaring af husdyrgødning svarer til den bedst tilgængelige opbevaringsteknik. Således er gylletanke bl.a. omfattet af beholderkontrol minimum hver 10. år.

Der er etableret fast overdækning på alle 4 gyllebeholdere. Fast overdækning reducerer ammoniakfordampningen og tilførsel af regnvand.

Randers Kommune vurderer, at der på husdyrbruget bør være en opbevaringskapacitet på mindst 9 måneder. Dette for at undgå udkørsel af gylle under vejræssige forhold, som ikke egner sig til udbringning.

Den samlede opbevaringskapacitet er beregnet til 10,5 mdr. (16.000/18.250*12). Kommunen vurderer således, at opbevaringskapaciteten er tilstrækkelig.

Tømning af gyllebeholder til gyllevogn sker med sugestuds. Ved tømning af gyllebeholdere med fastmonterede pumper eller traktorpumpe er der ved overførslen til gyllevogn risiko for spild af flydende husdyrgødning og forøget risiko for uheld. Randers Kommune har derfor stillet vilkår om, at overpumpning af gylle til gyllevogn skal ske via hydraulisk sugekran på gyllevognen. Hvis der ønskes anvendt pumper, der er fastmonteret på gyllebeholdere eller traktorpumpe med pumperør, der er ført ud over beholderkanten, skal der ved gyllebeholderne etableres en befæstet påfyldningsplads med fald mod afløb til opsamlingsbeholder.

Udbringning af husdyrgødning

Ved udbringning af husdyrgødning gælder ifølge dansk lovgivning, at der skal udarbejdes mark- og gødningsplan for at reducere udvaskningen af næringsstoffer til grundvandet. I den forbindelse afstemmes gødningsmængden i forhold til afgrødens næringsstofkrav og forhold som forfrugtsværdi, jordbundstype og kunstvanding inddrages. Herudover gælder at der i perioder, hvor risikoen for udvaskning er stor, ikke må ske udbringning af husdyrgødning. Randers Kommune vurderer, at disse regler sikrer, at udbringningen sker i overensstemmelse med bedst tilgængelige udbringningsteknologi.

For så vidt angår risici for afstrømning af næringsstoffer til overfladevand gælder tillige en række generelle regler, herunder krav om udlæg af bræmmer langs vandløb, forbud mod udbringning under vejrlig, hvor der er risiko for overfladisk afstrømning og forbud mod udbringning på stærkt skrånende arealer mod overfladevand. Randers Kommune vurderer, at disse regler sikrer, at udbringningen sker i overensstemmelse med bedst tilgængelig udbringningsteknologi.

Endelig gælder en række generelle regler, der minimerer ammoniakfordampningen ved udbringning af husdyrgødning, herunder krav om at udbringning af gylle som minimum skal ske ved slangeudlægning og krav om, at husdyrgødning på sort jord skal nedbringes senest 6 timer efter udbringning. Endvidere skal gylle nedfældes på alle marker med sort jord og græs, eller der skal anvendes anden teknik eller teknologi i henhold til bestemmelserne i Husdyrgødningsbekendtgørelsens.

Energiforbrug

I Godkendelsesbekendtgørelsen er der krav til IE-husdyrbrug om at anvende energieffektiv belysning i overensstemmelse med reglerne i Bygningsreglementet.

I miljøkonsekvensrapporten er der redegjort for energiforbrug og om energibesparende foranstaltninger.

Randers Kommune vurderer, at der ikke er behov for at stille vilkår til energiforbruget.

Vandforbrug

Driften af IE-husdyrbrug skal jf. Godkendelsesbekendtgørelsens § 36 stk. 1, nr. 9 tilrettelægges så vandforbruget minimeres mest muligt. Randers Kommune har på den baggrund stillet vilkår om registrering af vandforbruget.

Randers Kommune vurderer desuden, at husdyrbruget har fokus på at reducere vandforbruget bl.a. ved, at drikkevandsinstallationerne efterses jævnlige og eventuelle lækager i systemet identificeres straks og repareres hurtigst muligt.

Opbevaring af døde dyr

Opbevaringsplads for døde dyr er placeret ved udkørslen til Demstrupvej. Døde dyr overdækkes med kadaverkappe eller opbevares i container indtil de afhentes af destruktionsanstalt, DAKA.

Randers Kommune vurderer, at de generelle regler vedrørende opbevaring af døde dyr svarer til den bedst tilgængelige opbevaringsteknik. For at hindre smittespredning skal døde dyr opbevares på en opbevaringsfacilitet indtil afhentning. Opbevaringsfaciliteten skal placeres ved fast tilkørselsvej, i passende afstand til offentlig vej, produktionsbygninger og arealer med produktionsdyr. Endelig er der fastsat regler for hvornår tilmelding til afhentning skal ske.

Management

I Godkendelsesbekendtgørelsen er der krav til IE-husdyrbrug om at oplære personale om bl.a. relevant lovgivning, transport og udbringning af gødning, og reparation af og vedligeholdelse af udstyr.

For IE-husdyrbrug er der endvidere krav om at udarbejde og følge en plan for kontrol, reparation og vedligeholdelse af husdyrbruget og for udarbejdelse af en beredskabsplan for håndtering af uventede emissioner og hændelser.

I miljøkonsekvensrapporten er der redegjort for en række ledelses- og kontrolrutiner, der vurderes at medføre mindst mulig miljøbelastning og færrest muligt gener for omgivelserne.

Randers Kommune vurderer, at der ikke er behov for at stille yderligere vilkår til management.

Miljøledelse

I Godkendelsesbekendtgørelsen er der krav til IE-husdyrbrug om at have et miljøledelsessystem.

Ved tilsyn er det oplyst, at miljøledelse er indført på husdyrbruget.

Randers Kommune vurderer, at der ikke er behov for at stille yderligere vilkår til miljøledelse.

Indberetning til kommunen

I Godkendelsesbekendtgørelsen er der krav til, at IE-husdyrbrug en gang årligt skal indsende informationer til kommunen vedrørende logbøger for eventuel miljøteknologi, dokumentation for miljøledelsessystem, logbøger for gennemførte kontroller og dokumentation for fodringskontrol.

I miljøkonsekvensrapporten er der redegjort for, at ansøger fører en række egenkontroller på ejendommen.

Randers Kommune vurderer, at der ikke er behov for at stille yderligere vilkår til egenkontrol / indberetning.

Placering

I forhold til Retningslinjerne i Kommuneplan 2021 er husdyrbrugets anlæg beliggende

- i et område, som er udpeget som landbrugsområde,
- i område udpeget som særlige geologiske- og kulturhistoriske interesseområder, og delvist inden for særlige landskabelige interesser områder,
- Inden for skovbyggelinjen,
- uden for kirkebyggelinjer, fredninger, strandbeskyttelseslinjen, sø- og åbeskyttelseslinjen, fortidsmindebeskyttelseslinjen og beskyttede sten- og jorddiger,
- uden for lavbundsarealer, der kan genoprettes som vådområder,
- uden for naturområder og mulige naturområder, herunder også internationale naturbeskyttelsesområder.

I miljøkonsekvensrapporten er der redegjort for fredninger og beskyttelseslinjer.

Kommunens vurderinger og bemærkninger

Demstrupvej 42A består af en ældre hovedgård med driftsbygninger, der ikke længere benyttes til produktion af husdyr. Denne del af ejendommen fremstår herregårdsagtigt med parklignende have og er placeret nederst i skræntområdet. Umiddelbart nordvest herfor er de nuværende produktionsanlæg for husdyr placeret på den flade del af den hævede havbund.

Staldenes mure er overvejende holdt i hvidt og gavle i rødt. Gyllebeholderne er grå og med grå overdækning.

Landskabet ved Demstrupvej 42A udgøres mod vest af bakket morænelandskab og fladt forland bestående af hævet havbund mod øst. Overgangen mellem de to typer af landskaber udgøres af tidligere kystskrænter, der giver en niveauforskel på ca. 40 m mellem morænelandskabet og den hævede havbund. Skræntområdet fremstår primært skovklædt men har også mindre marker.

I henhold til Kommuneplan 2021 skal det i forbindelse med miljøgodkendelse af husdyrbrug og landbrugsbyggeri i områder med landskabelige og geologiske

interesser sikres, at byggeri tilpasses så landskabsværdierne og muligheden for at kunne erkende den geologiske landskabsdannelse ikke bliver sløret eller forsvinder.

Demstrup Hovedgaard er en del af kulturmiljøet som omfatter Sødring og Råby Kær og i henhold til Kommuneplan 2021 skal det ligeledes sikres at nyt byggeri eller andre indgreb tilpasses områdernes kulturhistoriske og arkitektoniske interesser og værdier.

I forbindelse med miljøgodkendelse fra den 12. august 2016 til udvidelse af husdyrbruget herunder etablering af den nordligste stald, "sl.svinestald_1" og to gyllebeholdere er der stillet vilkår om farvevalg til staldbygningerne og til beplantning omkring produktionsanlæggene. Vilkårene medtages i denne miljøgodkendelse for at fastholde kravet ved fx renovering af anlæggene.

Nødvendige driftsbygninger i forbindelse med eksisterende husdyrbrug er ikke omfattet af skovbyggelinjen.

Nul-alternativet består i, at der ikke meddeles miljøgodkendelse efter stipladsmodellen. Randers Kommune vurderer, at der med miljøgodkendelsen opnås en række miljømæssige fordele, herunder en nærmere regulering af husdyrbrugets drift og indretning. Randers Kommune vurderer samtidig, at ændringen med de stillede vilkår ikke vil medføre væsentlige miljøpåvirkninger eller væsentlig større gener for naboer end ved den nuværende produktion. På den baggrund vurderes der ikke at være grundlag for, at husdyrbruget skal pålægges nul-alternativet.

Natur

For projektet gælder følgende:

- Ammoniakemissionen fra det samlede anlæg, herunder lagre af husdyrgødning er beregnet til 8.838 kg N/år i ansøgt drift, 8.235 kg N/år i nudrift og 6.026 kg N/år i 8 års-drift.
- Nærmeste ammoniakfølsomme naturareal af typen kategori 1-natur (surt overdrev ved Udbyhøj Syd) ligger ca. 3,7 km sydøst for staldanlægget.
- Nærmeste ammoniakfølsomme naturareal af typen kategori 2-natur (overdrev n523-03-ov) ligger ca. 2,4 km nordvest for staldanlægget.
- Nærmeste ammoniakfølsomme naturareal af typen kategori 3-natur (overdrev n522-02-ov) ligger ca. 850 m nord for staldanlægget.

I miljøkonsekvensrapporten er der redegjort for naturkategorierne og beskyttede bilag IV-arter.

Kommunens vurderinger og bemærkninger

Det generelle beskyttelsesniveau

Husdyrbrugloven fastlægger, at husdyrbrug maksimalt må totalbelaste kortlagte habitatnaturtyper i internationale naturbeskyttelsesområder (kategori 1-natur) med 0,7 kg N/ha år, 0,4 kg N/ha år eller 0,2 kg N/ha år, afhængig af kumulation med andre husdyrbrug i nærområdet. Totaldepositionen af ammoniak er i husdyrgodkendelse.dk beregnet til 0,0 kg N/ha år. Randers Kommune vurderer, at husdyrbrugets ammoniakemission ikke vil give anledning til en væsentlig miljøpåvirkning af kategori 1-natur.

For højmoser, lobeliesøer, heder større end 10 ha og overdrev større end 2,5 ha, som ligger uden for internationale naturbeskyttelsesområder (kategori 2-natur) er beskyttelsesniveauet en totaldeposition på 1,0 kg N/ha år. Totaldepositionen af ammoniak er i husdyrgodkendelse.dk beregnet til 0,1 kg N/ha år. Randers Kommune vurderer, at husdyrbrugets ammoniakemission ikke vil give anledning til en væsentlig miljøpåvirkning af kategori 2-natur.

For øvrige heder, og overdrev samt moser og ammoniakfølsomme skove uden for internationale naturbeskyttelsesområder (kategori 3-natur) er beskyttelsesniveauet en merdeposition på 1,0 kg N/ha år. Sidstnævnte beskyttelsesniveau kan dog ud fra en konkret vurdering fastsættes højere. Merdeposition af ammoniak er i husdyrgodkendelse.dk beregnet til 0,4 kg N/ha/år i det nærmeste beliggende § 3 natur i kategori 3-natur, som er et overdrev.

Randers Kommune har tidligere vurderet, at skovene omkring Demstrup Hovedgaard ikke er ammoniakfølsomme. Vurderingen er sket på baggrund af bl.a. driftshistorie, skovkort, historiske kort og luftfoto.

Randers Kommune vurderer derfor, at husdyrbrugets ammoniakemission ikke vil give anledning til en væsentlig miljøpåvirkning af kategori 3-natur.

For øvrig natur omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 3, men ikke omfattet af ovennævnte kategorier gælder, at udvidelsen ikke må medføre en tilstandsændring. Nærmeste § 3-naturområder er to søer beliggende ca. 100 m vest for staldanlæggene. Merdepositionen af ammoniak er i husdyrgodkendelse.dk beregnet til 1,0 kg N/ha/år for søen beliggende mod nord og 0,7 kg N/ha/år for søen beliggende mod syd. Randers Kommune vurderer, at husdyrbrugets ammoniakemission ikke vil give anledning til en væsentlig miljøpåvirkning af søerne.

Skærpet beskyttelsesniveau

Påvirkninger fra staldanlægget:

Randers Kommune vurderer, at ammoniakdepositioner, som er lavere end Husdyrbruglovens beskyttelsesniveau ikke giver anledning til en væsentlig

miljøpåvirkning, og at der derfor ikke er grundlag for at skærpe Husdyrbruglovens afskæringskriterier for kvælstofbelastning af naturarealer.

Med hensyn til arter, der er omfattet af Habitatdirektivets bilag IV, vurderer Randers Kommune, at der fra staldanlægget ikke vil ske en væsentlig påvirkning af disse arters levesteder, yngle- eller rastepladser. Det tillægges vægt, at Randers Kommune ikke har kendskab til forekomst af disse arter indenfor en afstand af 1 km fra staldanlægget, og at merpåvirkningen af potentielle levesteder (vandhuller mv.) med ammoniak indenfor denne afstand ikke er væsentlig, jf. ovenstående.

Lugt

Ansøgningssystemet beregner, ud fra Husdyrbruglovens afskæringskriterier, en nødvendig minimumsafstand til byzone, beboelse i samlet bebyggelse og til beboelse udenfor samlet bebyggelse (lugtgeneafstande). Beboelser som ejes af ansøger selv og beboelser med landbrugspligt er ikke omfattet af Husdyrbruglovens beskyttelsesniveau. Samtidig beregnes en vægtet gennemsnitsafstand, hvor afstanden fra de enkelte stalde/staldafsnit til de før nævnte boligområder vægtes i forhold til lugtafgivelsen. Se tabel 3.

	Lugtgeneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Adresse / by
Byzoneområde:	1.154 m	2.683 m	Udbyhøj
Beboelse i samlet bebyggelse	896 m	1.897 m	Demstrupvej 57
Beboelse uden for samlet bebyggelse	467 m	321 m	Østervangsvej 36

Tabel 3: Lugtgeneafstand sammenholdt med vægtet gennemsnitsafstand.

Der er etableret et luftrensingsanlæg i tilknytning til stalden, "sl.svinestald_1". Luftrensingsanlægget er inddraget i den beregnede lugtgeneafstand.

I miljøkonsekvensrapporten er der redegjort for lugtemissionen.

Kommunens vurderinger og bemærkninger

I forbindelse med udvidelse af produktion i 2018 blev der opført et luftrensingsanlæg i den nyetablerede stald, "sl.svinestald_1". Luftrensingsanlægget er etableret for at overholde

Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens afskæringskriterier for beboelse uden for samlet bebyggelse, Østervangsvej 36 og 38.

Ved meddelelse af miljøgodkendelse den 12. august 2016 var luftrensingsanlægget, SKOV's Farm AirClean Bio Flex 2-stage i kombination med punktudsug optaget på Miljøstyrelsens Teknologiliste med en effekt på 74 % for lugt. Efterfølgende har Miljøstyrelsen revideret testresultaterne for teknologien således, at effekten af lugtrensningen er reduceret til 43 %.

I miljøgodkendelsen fra den 12. august 2016 er der stillet vilkår om, at luftrensingsanlægget skal være placeret i selvstændig bygning med ét afkast. Luftrensingsanlægget er i stedet placeret i stalden, "sl.svinestald_1" og etableret med 3 afkast.

Med denne miljøgodkendelse stilles der vilkår for sikre overholdelse af lugtgenekriterierne, herunder at den ændrede placering af afkastene lovliggøres, og at den reducerede effekt af luftrenseren, inddrages i beregningerne.

Nærmeste byzone (Udbyhøj) og nærmeste beboelse i samlet bebyggelse (Demstrupvej 57) er beliggende væsentligt længere væk end geneafstanden. Dermed er Husdyrbruglovens beskyttelsesniveau for lugt overholdt.

Ifølge tabel 3 overholder det ansøgte dyrehold derimod ikke Husdyrbruglovens lugtgenekriterium (maksimal lugtkoncentration på 15 OUE/m³) ved nærmeste beboelse uden for samlet bebyggelse (Østervangsvej 36), beregnet efter Miljøstyrelsens lugtmodel (Ny). Østervangsvej 38 er ejet af ansøger og er derfor ikke længere omfattet af lugtgenekriterierne.

Ansøger kan frit erstatte beregningerne i Miljøstyrelsens model (Ny) med en konkret spredningsberegning efter OML-modellen udarbejdet af Aarhus Universitet. OML-modellen (Operationel Meteorologisk Luftkvalitetsmodel) er mere nøjagtig, fordi der kan beregnes på faktiske værdier for nøgleparametre som produktionsarealets størrelse, ventilationens placering, udformning (afkasthastighed, diameter) og afkasthøjde, kildestyrke, samt staldtemperatur.

OML-beregningen skal overholde beskyttelsesniveauerne i forhold til alle tre genekategorier – byzone / sommerhusområde, samlet bebyggelse i landzone mv. og enkeltboliger uden landbrugspligt.

Randers Kommune har kontrolleret OML-beregningen og de forudsætninger, der ligger til grund herfor herunder de supplerende oplysninger indsendt til Randers Kommune, jf. bilag 5.

Udbredelsen af lugt til omgivelserne i OML-modellen, kan ses i OML-resultatfilen (bilag 4). Der er anvendt en ruhedslængde på 0,08 jf. formel i miljøstyrelsens digitale vejledning (WIKI). I den anvendte OML-model (ver. 7.00) anvendes vejrdata for 10 år. Som beskrevet i WIKI skal beregningsresultaterne i denne model tolkes skarpt. Skarp

tolkning betyder, at lugtgenekriteriet for beboelse uden for samlet bebyggelse (15 OUE/m³) kun skal være opfyldt i den retning og afstand (fra modellens vægtede lugtcentrum), hvor boligen er beliggende. Østervangsvej 36 ligger i retning 340° (nord-nordvest) og i en afstand af 300 m fra staldanlæggets vægtede lugtcentrum. Ifølge OML-resultatfilen (i resultatfilen svarer µg/m³ til OUE/m³) er lugtkoncentrationen 15 OUE/m³ i retning 340° i en afstand af 300 m fra staldanlæggets vægtede lugtcentrum, og dermed er Husdyrbruglovens lugtgenekriterie for enkelt bolig overholdt. Lugtgenekriterierne er også overholdt i byzone (5 OUE) og i samlet bebyggelse i landzone (7 OUE), da OML-beregningen viser, at lugtkoncentrationen ikke er over 2 OUE i byzone og i samlet bebyggelse i landzone ikke over 4 OUE.

OML-beregningen bygger på en række beregningsforudsætninger, herunder en standardlugtemission for de respektive dyregrupper og staldanlæg.

Desuden regnes der med 20° C i afkastet fra slagtesvin og 25 °C fra smågrise.

Ud fra dyrevelfærdsmæssige krav til smågrise (0,3 m²/gris) og til slagtesvin (0,65 m²/gris) og det oplyste produktionsareal har Randers Kommune beregnet det maksimale antal stipladser i stalde:

Stald - navn	Sl.svinestald_1	Lille stald sl.svin	Stor stald sl.svin	Klima- container
Produktionsareal smågrise – m ²	1.737			70
Max. antal stipladser - smågrise	5.790 (1.737/0,3)			233 (70/0,3)
Produktionsareal slagtesvin – m ²	348	1.650	1.925	
Max. antal stipladser - slagtesvin	535 (348/0,65)	2.538 (1.650/0,65)	2.962 (1.925/0,65)	
I alt antal stipladser (slagtesvin og smågrise)	6.325 (5.790+535)			

Tabel 4: Beregnet antal max. stipladser

Randers Kommune har nedenfor i tabel 5 på baggrund af den konkrete OML-beregning, beregnet ventilationsydelsen pr. stiplads / t for de respektive stalde for at

sammenligne denne med den vejledende maksimale ventilationsydelse, og om ventilationsydelsen ligger inden for 5 % og 95 %-fraktilen.

Stald - navn	Sl.svinestald_1		Lille stald sl.svin		Stor stald sl.svin		Klima-container	
	Normal m ³ /sek.	Antal afkast	Normal m ³ /sek.	Antal afkast	Normal m ³ /sek.	Antal afkast	Normal m ³ /sek.	Antal afkast
	3,05	24	3,37	20	3,88	20	1,02	2
m ³ /t/stiplads	45		103		101		34	

Tabel 5: Beregnet ventilationsydelse pr. sti

Eksempel på beregning ("stor stald sl.svin"): $(3,88 * 1,073 * 20 * 60 * 60) / 2.962 = 101$ m³/t/stiplads. (1 normal m³ = 1,073 m³).

Den vejledende maksimale ventilationsydelse⁵ og 5 % og 95 %-fraktilen⁶ for ventilationsydelsen fremgår af nedenstående tabel:

	Vejledende max. ventilationsydelse m ³ /t/stiplads	5 % - fraktil m ³ /t/stiplads	95 % - fraktil m ³ /t/stiplads
Smågrise 7- 30 kg	40	28	70
Slagtesvin 30 -120 kg	100	73	140

Tabel 6: vejl. Max. ventilation og 5 % og 95 %-fraktilen.

Beregninger viser, at i staldene med ren slagtesvineproduktion "Lille stald sl.svin" og "Stor stald sl.svin" ligger ventilationsydelsen tæt på den vejledende maksimale ydelse, og i staldene, hvor produktion er smågrise ("klima-container") eller overvejende smågrise ("sl.svinestald_1") ligger ventilationsydelsen over 5 % fraktilen og under 95 %-fraktilen for smågrise.

På baggrund af ovennævnte beregning er det Randers Kommunes vurdering, at OML-beregningen giver et retvisende billede af de faktiske forhold, og at den kortere geneafstand kan opnås i praksis.

⁵ <https://svineproduktion.dk/viden/i-stalden/staldsystem/staldklima/ventilationskapacitet>

⁶ https://svineproduktion.dk/publikationer/kilder/lu_medd/2006/742.aspx

I stalden, "Stor stald sl.svin" er der to ventilationsafkast nr. 22 og nr. 33, som er uden "stof". Afsnittet er udleveringsrum og anvendes ikke som staldafsnit, jf. Godkendelsesbekendtgørelsens § 47 om effektiv rengøring.

Stalden, "sl.svinestald_1" er indrettet med to punktudsugninger i gyllekanalerne under lejearealet i hver sti. Luften herfra ledes gennem luftrensingsanlæg, Farm AirClean Bio Flex 2-stage fra Skov A/S. Det er oplyst i notatet, som beskriver luftrensingsanlæg og ventilation, jf. bilag 6, at 10 % af den samlede luftmængde for stalden, "sl.svinestald_1" ledes gennem luftrensingsanlæg.

Punktudsugningen medfører, at en forholdsvis stor del af lugtemissionen (47 %) samles i den del af ventilationsluften og ledes til renseanlæg, [Meddelelse 998 10 pct punktudsugning via sugepunkt midt under lejeareal i slagtesvinestald med drænet gulv i lejearealet \(1\).pdf](#)

I notat til OML-beregningen er det oplyst, at der ledes 32.400 m³ gennem luftrenseren og 288.000 m³/t udsuges via loftventilationen, hvilket svarer til, at 10 % af den samlede luftmængde udledes via punktudsugning. Desuden er fordelingen af OU i OML-beregningen fordelt således at 53 % udledes via loftventilationen og 47 % via punktudsug med luftrenser.

Der er sat vilkår om, at 10 % maksimalt ventilationsbehov i stalden, "sl.svinestald_1" skal udsuges ved punktudsugning og renses. Vilkår til punktudsug er stillet med udgangspunkt i teknologilistens godkendelsesvilkår for punktudsug i slagtesvinestalde tilsluttet af Miljøstyrelsen den 7. juli 2014. Vilkår til luftrensingsanlæggets renssevne for lugt (og ammoniak) er fastsat med udgangspunkt i MELT-indstilling om optagelse på teknologilisten af Skov A/S, Farm AirClean BIO Flex 2-stage – i kombination med punktudsugning, Biologisk luftrensning, Svinestalde tilsluttet af Miljøstyrelsen den 18. juni 2021.

Det er en forudsætning for overholdelse af lugtgenekriterierne, at afkastenes højde og placering er som angivet i OML-beregningen. Det er desuden en forudsætning for overholdelse af lugtgenekriterierne, at der sættes "miljøkryds" i alle ventilationsafkast. Miljøkryds stabiliserer luftsøjlen fra afkastet, hvilket øger den højde hvor opblanding sker og dermed giver en bedre lugtspredning (mindre lugt). Effekten af miljøkryds er jf. Miljøstyrelsens vejledning indregnet i OML-modellen som en 15 % reduktion af afkastenes indre diameter (fra 0,65 m til 0,55 m). Reduktion af den indre diameter giver en beregningsmæssig forøgelse af afkasthastigheden på 40 %, hvilket også giver en bedre lugtspredningen. Endelige er det en forudsætning, at afkastenes indre diameter er 0,65 m. Det betyder at afkastene ikke må forsynes med en konus i toppen. En afkastkonus øger den indre diameter, hvilket reducerer afkasthastigheden og forringer lugtspredningen.

Herudover bemærkes, at der periodisk kan forekomme lugtgener i forbindelse med omrøring og udbringning af gylle, som efter kommunens opfattelse almindeligvis må accepteres i landbrugsområder. For at begrænse periodiske lugtgener for de

nærmeste nabobeboelser, er der dog stillet skærpende vilkår om, at udslusning af gylle fra stald til gyllebeholder kun må finde sted på hverdage og inden for normal arbejdstid.

Husdyrbrugets øvrige aktiviteter vurderes ikke at give anledning til væsentlige lugtgener.

Det er Randers Kommunes samlede vurdering, at der ikke vil forekomme væsentlige lugtgener hos naboerne.

Støv

På husdyrbruget er de primære støvkilder:

- Markarbejde
- Indblæsning af korn i siloen

I miljøkonsekvensrapporten er der redegjort for støvemissioner.

Kommunens vurderinger og bemærkninger

Der er etableret overbrusningsanlæg i alle staldene, hvilket Randers Kommune vurderer opfylder kravet i Godkendelsesbekendtgørelsen om reduktion af støvemissioner fra staldanlæg.

Det vurderes, at der ikke umiddelbart foregår aktiviteter på husdyrbruget, som kan give anledning til væsentlige støvgener. I forbindelse med høst og ved transport af korn/foder kan der dog være periodiske støvgener.

Husdyrbruget og nabobeboelserne i umiddelbar nærhed, ligger i et område, der ifølge Randers Kommuneplan 2021 er udpeget som landbrugsområde. Gener fra landbrug i disse områder må, efter Randers Kommunes opfattelse, i reglen accepteres, hvis de kan henføres til almindelige landbrugsaktiviteter. Randers Kommune vurderer, at støv fra husdyrbruget ikke vil give anledning til væsentlige gener for de omboende.

Støj

På husdyrbruget forekommer primært følgende støjkilder:

- Staldventilation
- Indblæsning af foder i silo
- Brug af kompressor
- Traktor- og lastbiltransport

I miljøkonsekvensrapporten er der redegjort for støjmissioner.

Afstanden fra nærmeste driftsbygning til nabo er ca. 200 m.

Kommunens vurderinger og bemærkninger

Husdyrbruget og nabobeboelserne ligger som tidligere nævnt i et område, der ifølge Kommuneplan 2021 for Randers Kommune er udpeget som landbrugsområde.

Staldanlæg ligger i god afstand til naboer, og husdyrbruget vurderes ikke at give anledning til et støjniveau, der er højere, end der almindeligvis må forventes i et landbrugsområde.

Umiddelbart vurderes, at støjklenderne vil kunne overholde støjgrænserne for "Type 3 - Blandet bolig og erhverv" i støjvejledningen nr. 5 / 1984. Det bemærkes, at disse støjgrænser er anbefalet af Miljøstyrelsen for landbrugsvirksomheder i det åbne land.

Randers Kommune har stillet vilkår om maksimal støjbelastning i overensstemmelse med de anbefalede støjgrænser for at fastholde anlægget på et acceptabelt støjniveau for normale landbrugsaktiviteter.

Rystelser

Der kan muligvis forekomme vibrationer fra køretøjer i forbindelse med transporter. Der er redegjort for rystelser i miljøkonsekvensrapporten.

Kommunens vurderinger og bemærkninger

Det vurderes ikke aktuelt at stille krav til lavfrekvent støj, infralyd og vibrationer.

Transport/vejforhold

Transporter til og fra staldanlægget fordeler sig primært på følgende typer:

<i>Transporter:</i>	<i>ansøgt ca.</i>
Levering af foder	212
Levering af mineraler mv.	15
Levering af sl.svin	52
Afhentning af sl.svin	52

Transporter med husdyrgødning	667
Levering af brændstof	10
Afhentning af døde dyr	52
Afhentning af affald	12
Andet/diverse	10
I alt	1.082

Tabel 7: antal transporter

Der sker ingen forøgelse af antallet af transporter.

I miljøkonsekvensrapporten er der redegjort for transporten.

Kommunens vurderinger og bemærkninger

Det samlede antal transporter vurderes at være af begrænset omfang. Det vurderes desuden, at adgangsvejene til anlægget ligger hensigtsmæssig i forhold til nabobeboelser. Randers Kommune vurderer således, at husdyrbruget ikke vil medføre gener fra transport og trafik.

Det bemærkes, at færdsel på offentlig vej, herunder også privat fællesvej ikke kan reguleres i miljøgodkendelsen, men reguleres af Færdselsloven og håndhæves af politiet.

Lys

Der vil være et vist lysudfald fra bygningernes vinduer, samt fra udendørsbelysning, men der forekommer ingen kraftig udendørs belysning.

I miljøkonsekvensrapporten er der redegjort for lysforholdene.

Kommunens vurderinger og bemærkninger

Da der udelukkende forekommer almindelig udendørs belysning og ikke opsættes kraftige projektører til belysning af bygninger, pladser m.v., vurderes der ikke at opstå væsentlige lysgener for naboer eller trafik.

Fluer og skadedyr

I miljøkonsekvensrapporten er det oplyst, at fluer og skadedyr vil blive bekæmpet i overensstemmelse med gældende retningslinjer.

Kommunens vurderinger og bemærkninger

Fluer i store mængder kan give anledning til gener hos naboer. For at undgå masseforekomster af fluer er det afgørende, at der på produktionsanlægget er en god gødningshåndtering og en generel god staldhygiejne.

Erfaringsmæssigt opstår større forekomst af fluer typisk på landbrug med dybstrølesystemer og på utildækkede møddinger. Da husdyrproduktionen ikke anvender dybstrølesystemer, vurderer Randers Kommune, at risikoen for væsentlige fluegener er begrænset. Randers Kommune har stillet fastholdelsesvilkår om at fluebekæmpelse skal ske efter de gældende retningslinjer.

Afstandskrav

Ifølge Husdyrbrugloven og Husdyrgødningsbekendtgørelsen må stalde og lignende, samt gødningsopbevaringsanlæg og ensilagepladser, ikke etableres inden for nærmere fastsatte afstande, jf. tabel 8.

Afstandskravene i Husdyrlovens §§ 6, 7 og 8 gælder for etablering, udvidelse eller ændring, der medfører øget forurening. Afstandskravene i Husdyrgødningsbekendtgørelsens § 21 gælder for etablering af beholdere til flydende husdyrgødning.

	Faktisk afstand	Min. krav til afstand
Husdyrlovens § 6: Nabobeboelse, byzone, sommerhusområde og lokalplanlagt område til boliger	Ca. 200 m.	50 m
Husdyrlovens § 7: Nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper	> 1.000 m	10 m
Husdyrlovens § 8: Ikke-almene vandforsyningsanlæg	Ca. 180 m	25 m
Husdyrlovens § 8: Almene vandforsyningsanlæg	>1.500 m	50 m

	Faktisk afstand	Min. krav til afstand
Husdyrlovens § 8: Vandløb (herunder dræn) og søer	<ul style="list-style-type: none"> • Ca. 370 m til vandløb • Ca. 100 m til sø • > 15 m til dræn iflg. ansøger 	15 m
Husdyrlovens § 8: Offentlig vej og privat fællesvej	175 m til Demstrupvej	15 m
Husdyrlovens § 8: Levnedsmiddelvirksomhed	> 25 m.	25 m
Husdyrlovens § 8: Beboelse på samme ejendom	Ca. 120 m	15 m
Husdyrlovens § 8: Naboskel	Ca. 150 m	30 m
Husdyrlovens § 8: Åbne vandløb og søer >100 m ²	-	100 ¹ m
Husdyrgødningsbekendtgørelsens § 21: Nabobeboelse	-	300 ² m
Husdyrgødningsbekendtgørelsens § 21: § 7 natur	-	300 ³ m

¹Gælder ved etablering af beholdere til flydende husdyrgødning.

Tabel 8

²Gælder ved etablering af beholdere uden "fast overdækning" til flydende husdyrgødning fra svin og pelsdyr.

³Gælder ved etablering af beholdere uden "fast overdækning" til flydende husdyrgødning.

Kommunens vurderinger og bemærkninger

Husdyrlovens § 6:

Ifølge Husdyrlovens § 6 er der forbud mod at etablere husdyranlæg og gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg på husdyrbrug samt foretage udvidelser og ændringer af husdyrbrug, hvis det medfører forøget forurening, inden for 50 m fra nabobeboelser, byzone, sommerhusområde eller lokalplanlagt område til boliger. Alle anlæg overholder afstandskravet på 50 m.

Husdyrlovens § 7:

Ifølge Husdyrlovens § 7 er der endvidere forbud mod at etablere, udvide og ændre husdyranlæg eller gødningsopbevaringsanlæg på husdyrbrug der ligger i en afstand

på mindre end 10 meter til nærmere bestemt sårbar natur, jf. Husdyrlovens § 7. Som det fremgår af tabel 8, ligger bygningsdelene mere end 1.000 meter fra sårbar natur.

Husdyrlovens § 8:

Ifølge Husdyrbruglovens § 8 gælder en række afstandskrav til naboskel, vandløb, vandforsyning m.v. Som det fremgår af tabel 8, er alle afstandskrav overholdt.

Husdyrgødningsbekendtgørelsens § 21:

Ifølge Husdyrgødningsbekendtgørelsens § 21 skal nye beholdere for flydende husdyrgødning fra svin og pelsdyr være forsynet med fast overdækning, hvis de er beliggende mindre end 300 m fra nabobeboelser.

Desuden skal alle nye beholdere for flydende husdyrgødning være forsynet med fast overdækning, hvis de er beliggende mindre end 300 m fra de i Husdyrlovens § 7 angivne naturtyper. I stedet for fast overdækning kan der anvendes en teknologi, der er optaget på Miljøstyrelsens teknologiliste, som en teknologi, der kan erstatte fast overdækning.

Der opføres ikke ny beholder for flydende husdyrgødning og afstandskravene er derfor ikke relevante.

På baggrund af ovenstående vurderer Randers Kommune, at projektet er i overensstemmelse med afstandskrav fastsat i Husdyrlovens § 6-8 og Husdyrgødningsbekendtgørelsens § 21.

Restvand / overfladevand

Restvand fra bedriften bortskaffes på følgende måde:

- Restvand fra vask af stalde, drikkevandsspild m.v. ledes til gyllesystemet og er inkluderet i normproduktionen af husdyrgødning.
- Tagvand afledes til faskine syd for staldene.

I miljøkonsekvensrapporten er der redegjort for restvand / spildevandsforholdene.

Kommunens vurderinger og bemærkninger

Randers Kommune vurderer, at husdyrbrugets håndtering af restvand sker miljømæssigt forsvarligt og har ikke fundet anledning til at stille skærpende vilkår.

Råvarer og hjælpestoffer

Ansøger har i miljøkonsekvensrapporten redegjort for opbevaring og håndtering af olieprodukter, sprøjtemidler og kemikalier på husdyrbruget.

Kommunens vurderinger og bemærkninger

IE-husdyrbrug skal jf. Godkendelsesbekendtgørelsens § 41 stk. 1, nr. 13 begrænse sin anvendelse, fremstilling eller frigivelse af relevante farlige stoffer i forbindelse med husdyrproduktionen. Randers Kommune har i overensstemmelse hermed stillet vilkår om opbevaring og håndtering af råvarer og hjælpestoffer.

Ved dieseltankanlæg forekommer hyppigt påfyldning af landbrugsmaskiner med tankpistol med risiko for spild af olie som følge af overløb m.v. Randers Kommune har stillet vilkår om, at tank- og påfyldningssted skal være tæt, befæstet og overdækket. Randers Kommune gør opmærksom på, at opsamlet spild skal bortskaffes som farligt affald, jf. *Randers Kommunes Regulativ for erhvervsaffald*.

Indretning, etablering og drift af olietanke reguleres af Olietankbekendtgørelsen⁷. Randers Kommune vurderer, at Olietankbekendtgørelsens krav til indretning er tilstrækkelig til at minimere risikoen for lækager fra husdyrbrugets olietanke.

Affald

Ansøger har i miljøkonsekvensrapporten redegjort for affaldsproduktion og ressourceforbrug.

Ejendommens affald består hovedsagelig af plastik, tom emballage m.v.

Ansøger har i miljøkonsekvensrapporten redegjort for opbevaring og håndtering af affald.

Kommunens vurderinger og bemærkninger

IE-husdyrbrug skal jf. Godkendelsesbekendtgørelsens § 41 stk. 1, nr. 13 begrænse sin anvendelse, fremstilling eller frigivelse af relevante farlige stoffer i forbindelse med husdyrproduktionen.

Randers Kommunes regulativer og forskrifter på affaldsområdet og den generelle lovgivning vurderes, at være tilstrækkelig til at sikre, at der ikke sker en væsentlig miljøpåvirkning som følge af husdyrbrugets affaldshåndtering. Desuden vurderes det at affaldshierarkiet samtidigt er iagttaget.

³Bekendtgørelse nr. 1611 af 10. december 2015 om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines.

For at sikre et effektivt tilsyn med husdyrbrugets affaldshåndtering er der stillet vilkår om dokumentation for korrekt bortskaffelse af affaldet.

Ophør

Ansøger har i miljøkonsekvensrapporten redegjort for foranstaltning ved ophør af husdyrproduktionen:

- Stalde og gødningsopbevaringsanlæg vil blive rengjort.

Kommunens vurderinger og bemærkninger

Såfremt husdyrproduktionen ophører, forventer Randers Kommune ikke længere at føre rutinemæssigt miljøtilsyn med virksomheden. For at undgå at der opstår forureningsfare og gener i tilfælde af virksomhedens ophør, er der stillet vilkår om, at husdyrgødning, døde dyr, kemikalier og lignende skal bortskaffes/afhændes i henhold til kommunens affaldsregulativer.

Demstrupvej 42 er et IE-husdyrbrug og derfor omfattet af bestemmelserne i jordforureningsloven (LBK nr. 282 af 27/03/2017) om afhjælpning af jord- og grundvandsforurening ved ophør af driften af bestemte aktiviteter på listevirksomheder og husdyrbrug. Bestemmelserne fremgår af lovens kapitel 4b og indebærer bl.a., at driftsherren ved driftsophør skal vurdere jordens og grundvandet forureningstilstand som følge af aktiviteterne på husdyrbruget. Driftsherren skal i første omgang indsende et oplæg til miljømyndigheden (kommunen) om, hvordan den forestående vurdering kan foretages. Herefter vil miljømyndigheden give driftsherren påbud om, hvordan vurderingen skal foretages og en frist herfor.

Offentliggørelse

Offentliggørelse af ansøgningen

Randers Kommune har offentliggjort ansøgningen om miljøgodkendelse på Randers Kommunes hjemmeside, randers.dk den 9. august 2023. I den forbindelse er der ikke indkommet bemærkninger eller anmodninger om tilsendelse af udkast til miljøgodkendelse.

Partshøring

Orientering om udkast til miljøgodkendelse har været fremsendt til ejere/medejere samt beboere af beboelser inden for lugtkonsekvensområde (1.291 m) og DN lokalafdeling.

Orienteringen blev fremsendt den XXXXXX. Fristen til at kommentere udkastet var den XXXXXXXX. Der er modtaget bemærkninger fra en nabo / der er ikke modtaget bemærkninger. Kommunen vurderer

Offentliggørelse af godkendelsen

Godkendelsen bekendtgøres på Randers Kommunes hjemmeside www.randers.dk den x. xxxxx 20xx, som er godkendelsens dato.

Følgende er underrettet om godkendelsen:

- Ansøger «skriv ansøgers navn»
- Konsulent «skriv konsulents navn»
- Parter «skriv parters navn/navne»
- Foreningen Greenpeace Danmark, info.dk@greenpeace.org
- Danmarks Naturfredningsforening, dnranders-sager@dn.dk
- DN-lokalafdeling v. Christian Halgreen, christian@halgreen.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, post@sportsfiskerforbundet.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, lokalafdeling, jankarnoe@gmail.com
- Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk
- Lokalafdelingen Dansk Ornitologisk Forening, randers@dof.dk
- Styrelsen for Patientsikkerhed, trvest@stps.dk

Klagevejledning

Denne afgørelse kan påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet jf. Husdyrlovens § 76.

Hvem kan klage?

Denne afgørelse kan påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet af:

- afgørelsens adressat,
- miljø- og fødevarerministeren, når væsentlige nationale eller internationale interesser er berørt, og
- enhver, der har en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald.
- Foreninger og organisationer som nævnt i Husdyrlovens §§ 85-87

Hvordan klager jeg?

Du klager via Klageportalen, som du finder på www.borger.dk og www.virk.dk. Klagen sendes herefter gennem Klageportalen til Randers Kommune.

Klagen skal være indgivet inden fire uger efter denne afgørelse er meddelt - **senest den xx. vvvv 202x**. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid

fra bekendtgørelsen. Klagen er indgivet, når den er tilgængelig for Randers Kommune i Klageportalen.

Når du klager, skal du betale et gebyr på kr. 900 for private. Virksomheder og organisationer skal betale et gebyr på 1.800 kr. Du betaler gebyret med betalingskort på Klageportalen.

Du kan læse mere om klagens behandling på [Miljø- og Fødevarerklagenævnets hjemmeside](#).

Kan jeg blive fritaget for brug af Klageportalen?

Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning herom til Randers Kommune via e-mail landbrug@randers.dk eller med almindelig post til Randers Kommune, Teknik og Miljø, Laksetorvet, 8900 Randers C, att. Landbrug. Randers Kommune videresender anmodningen til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, som beslutter, om du kan blive fritaget.

Må tilladelse udnyttes, hvis den påklages?

Når en klage modtages i Miljø- og Fødevarerklagenævnet, bliver der oprettet en sag i nævnets journalsystem.

Sagens parter orienteres om Miljø- og Fødevarerklagenævnets sagsbehandlingstid, om persondataloven og om frist for fremsættelse af yderligere bemærkninger til sagen.

En klage over afgørelsen har ikke opsættende virkning, medmindre Miljø- og Fødevarerklagenævnet bestemmer andet. Dette betyder, at afgørelsen straks kan tages i brug, men det sker på eget ansvar, da klageinstansen eventuelt kan ændre eller ophæve afgørelsen.

Hvis du vil indbringe afgørelsen for domstolene, skal det ske inden 6 måneder fra afgørelsen er meddelt jf. Husdyrlovens § 90.

Selvom der anlægges retssag, er man forpligtet til at rette sig efter Miljø- og Fødevarerklagenævnets afgørelse, indtil domstolen måtte bestemme noget andet.

Bilag:

- Bilag 1: Situationsplan
- Bilag 2: Stald-tegninger
- Bilag 3: Miljøkonsekvensrapport
- Bilag 4: OML-beregning
- Bilag 5: Supplerende notat vedr. OML
- Bilag 6: Beskrivelse af luftrenseanlæg og ventilation